C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 1a-168/25 Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani
Nr.PIGD 1-16044804-03-1a-05032025 Judecători: Mariana Sajin

D E C I Z I E
În numele Legii

28 mai 2026 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În completul compus din:
Președintele ședinței, judecător Ion Talpa
Judecătorii Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache
Grefier Doina Știrbu
cu participarea :
Procurorului: Valentina Gavdiuc
Avocatului: Marin Sardari
Succesor legal al inculpatului decedat: Raisa Vrabii

a judecat în ordine de apel în ședință publică apelurile adjunctului procurorului-șef al Procuraturii raionului Rîșcani, Olga Gaugaș, a avocatului Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mhail și SRL ”AECOM”, a avocaților Violina Munteanu și Ion Prisacari în interesul inculpatului Vrabii Vergil declarate împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 06 decembrie 2019, prin care:

Vrabii Vergil ***,** născut la *****, originar din satul *****, locuitor al satului *****, studii superioare, nesupus serviciului militar, căsătorit, moldovean, neangajat în câmpul muncii, invalid de gradul III, cetățean al Republicii Moldova, cod personal *****, fără antecedente penale, copia rechizitoriului a primit la 05.07.2016 în limba care posedă,

a fost învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin.(5), art.311 alin.(2) lit.b) Cod penal

Procedura de citare legală a fost respectată.
Termenul de judecare a cauzei:
- în instant de fond: 06 iulie-2016-06 decembrie 2019
- în instanța de apel: 08 ianuarie 2020-12 septembrie 2022
- la instanța de recurs: 28 noiembrie 2022-19 februarie 2025.
- în instanța de apel:05 martie 2025-28 mai 2026

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

a c o n s t a t a t :

Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 06 decembrie 2019, s-a încetat procesul penal pornit în privinţa lui Vrabii Vergil *****, născut la *****, învinuit de săvârşirea infracţiunii prevăzută de art.311 alin.(2) lit.b) Cod penal, în temeiul art.332 alin.(1) Cod de procedură penală şi art.60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripţie de tragere la răspunderea penală.

A fost recunoscut vinovat Vrabii Vergil *****, de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal şi în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa - închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii şi de a exercita activitatea în domeniul comerţului pe un termen de 2 (doi) ani.

Termenul de executare a pedepsei în privinţa lui Vrabii Vergil ***** s-a dispus a fi calculat începând cu rămânerea definitivă a hotărârii.

S-a aplicat în privinţa inculpatului Vrabii Vergil, măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi ţara, până la devenirea sentinţei definitivă.

Acţiunea civilă înantată de către Gheorghiţa Vasile, Tonofa Mihail, SRL „Aecom” a fost admisă parţial.

S-a încasat de la Vrabii Vergil în beneficiul lui Gheorghiţa Vasile cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 3000,00 (trei mii, 00) lei şi 30000,00 (treizeci mii, 00) lei cheltuieli judiciare pentru acordarea asistenţei juridice.

S-a încasat de la Vrabii Vergil în beneficiul lui Tonofa Mihail prejudiciul material cauzat în mărime de 1000,00 (una mie, 00) dolari SUA, în valută naţională la cursul oficial al Băncii Naţionale a Moldovei la data executării hotărârii, dobânda de întârziere în mărime de 1475,00 (una mie patru sute şaptezeci şi cinci, 00) dolari SUA, în valută naţională la cursul oficial al Băncii Naţionale a

Moldovei la data executării hotărârii, 3000,00 (trei mii, 00) lei cu titlu de prejudiciu moral şi 30000,00 (treizeci mii, 00) lei cheltuieli judiciare pentru acordarea asistenţei juridice.

S-a încasat de la Vrabii Vergil în beneficiul SRL ”Aecom” prejudiciul material cauzat în mărime de 125000,00 (una sută douăzeci şi cinci mii, 00) lei, dobânda de întârziere în mărime de 334767,00 (trei sute treizeci şi patru şapte sute şasezeci şi şapte, 00) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delicte.

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a constatat, că Vrabii Vergil *****, în perioada de timp cuprinsă între 03 mai 2004 - 08 iulie 2010, acţionând în scopul dobândirii prin escrocherie a bunurilor altei persoane în proporţii deosebit de mari, ilegal, prin înşelăciune, a însuşit de la Tonofa Mihail şi Gheorghiţa Vasile bani în sumă de 488758,00 (patru sute optzeci şi opt mii şapte sute cincizeci şi opt, 00) lei, în următoarele circumstanţe:

La 03 mai 2004, fiind administratorul SRL ”Alvilari” cu sediul în satul *****, aflându-se pe teritoriul SRL ”Aecom” în satul Sevirova, raionul Floreşti, condus de către Tonofa Mihail, acţionând intenţionat, din motiv de cupiditate, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a lui Tonofa Mihail, prin prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase, precum că va achita SRL ”Aecom” până la 01.12.2004, conform contractului de vânzare nr.002 din 03.05.2004, bani în sumă de 90000 (nouăzeci mii) lei, ca plată pentru procurarea 1000 kg de seminţe de porumb de forme parentale, cu preţul unui kg de 90 lei, manifestând un comportament dolosiv şi viclean, fără a-şi onora obligaţiunile asumate faţă de Tonofa Mihail, a dobândit de la SRL ”Aecom” şi a însuşit ilegal pentru necesităţile personale, 1000 kg de porumb de forme parentale, cauzându-i SRL ”Aecom” daune considerabile în sumă de 90000,00 (nouăzeci mii,00) lei.

Tot el, la 28 decembrie 2004, fiind administratorul SRL ”Alvilari” cu sediul în satul *****, aflându-se pe teritoriul SRL ”Aecom” în satul Sevirova, raionul Floreşti, condus de către Tonofa Mihail, acţionând intenţionat, din motive de cupiditate, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a lui Tonofa Mihail, prin prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase, precum că va achita SRL ”Aecom” până la 12.01.2005, conform contractului de vânzare nr.04/15 din 28.12.2004, bani în sumă de 35100 (treizeci şi cinci mii una sută) lei, ca plată pentru procurarea 390 kg de seminţe de porumb de forme

parentale, cu preţul unui kg de 90 lei, manifestând un comportament dolosiv şi viclean, fără a-şi onora obligaţiunile asumate faţă de Tonofa Mihail, a dobândit de la SRL ”Aecom” şi a însuşit ilegal pentru necesităţile personale, 390 kg de porumb de forme parentale, cauzându-i SRL ”Aecom” daune considerabile în sumă de 35100,00 (treizeci şi cinci mii una sută,00) lei.

Tot el, fiind în relaţii bune cu Gheorghiţa Vasile, pentru a dobândi încrederea acestuia, manifestând un comportament dolosiv şi viclean, pe parcursul lunilor iunie- septembrie 2008, de 2 ori a împrumutat de la ultimul diferite sume de bani, mijloace băneşti pe care le restituia la timpul limită stabilit. Acest comportament dolosiv şi viclean era necesar pentru a crea faţă de Gheorghiţa Vasile impresia de persoană cu bună-credinţă, pentru ca ulterior să poate fi utilizată încrederea dobândită spre atingerea scopului criminal bine determinat.

De fiecare dată, Vrabii Vergil pentru a ascunde comportamentul dolosiv şi viclean, motiva împrumuturile ca fiind strict necesare pentru dezvoltarea afacerilor sale, creând astfel şi aparenţa unei persoane solvabilă, necăutând la faptul că avea datorii băneşti nerambursate faţă de alte persoane, fapt pe care l-a tăinuit, implicit, de facto fiind persoana care nu dispunea de suficiente mijloace băneşti sau bunuri pentru a-şi îndeplini la termen obligaţiile.

Ulterior Vrabii Vergil, la 01 ianuarie 2009, aflându-se în gospodăria lui Gheorghiţa Vasile, situată în satul Mihăileni, raionul Rîşcani, acţionând intenţionat, din motiv de cupiditate, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, având convingerea lui Gheorghiţa Vasile că este persoană cu bună-credinţă, dictată de comportamentul dolosiv şi viclean descris supra, a obţinut de la Gheorghiţa Vasile bani în sumă de 23800,00 (douăzeci şi trei mii opt sute,00) euro, ce este echivalent cu 350831,0 lei, sub pretextul dezvoltării unei afaceri în realitate neexeistente, precum şi garantând rambursarea lor inclusiv prin gajarea autovehiculului de model „Mercedes Sprinter” cu numărul de înmatriculare *****, care i-ar fi aparţinut, deşi, în realitate nu era proprietarul acestuia (astfel prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă), bani pe care ilegal i-a însuşit, din start neavând intenţia şi posibilitatea de a-i restitui, ulterior negând vehement existenţa împrumutului - acte juridice anulabile datorită modului în care au fost încheiate, cauzând astfel lui Gheorghiţa Vasile daune considerabile, în proporţii deosebit de mari.

Tot el, la 08 iulie 2010, aflându-se în drum, lângă propria gospodărie, situată în satul *****, acţionând intenţionat, din motiv de cupiditate, în scopul dobândirii

ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a lui Tonofa Mihail prin prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase, precum că va restituit datoria în sumă de 125000,00 lei, formată în anii 2004-2005 în rezultatul primirii a 1390 kg de porumb de forme parentale de la SRL ”Aecom”, administratorul căreia era Tonofa Mihail, manifestând un comportament dolosiv şi viclean, fără a-şi onora obligaţiunile asumate, a dobândit de la Tonofa Mihail şi a însuşit ilegal pentru necesităţi personale, bani în sumă de 1000,00 (una mie) dolari SUA, echivalent a 12827 lei, cauzându-i lui Tonofa Mihail daune considerabile.

Tot el, la 26 decembrie 2011, aflându-se în biroul nr.5 al Inspectoratului de poliţie Rîşcani, fiind preîntâmpinat despre răspundere penală prevăzută de art.311 Cod penal, pentru denunţul cu bună ştiinţă fals, acţionând intenţionat, în scopul eschivării de la restituirea lui Gheorghiţa Vasile a datoriei în sumă de 23800 euro, prin plângere, a sesizat fals organul de urmărire penală din cadrul Inspectoratului de poliţie Rîşcani, comunicând că, la 01 ianuarie 2009, Gheorghiţa Vasile aflându-se la intersecţia traseelor Rîşcani-Costeşti şi Rîşcani-Glodeni, fiind împreună cu soţia şi trei bărbaţi necunoscuţi, ameninţându-l cu răfuială, l-a determinat să scrie o recipisă ce confirmă luarea lui de la Gheorghiţa Vasile a împrumutului în sumă de 23800 euro, fapt în urma căruia, organul de urmărire penală din cadrul IP Rîşcani, la 26.12.2011 a pornit procesul penal nr.20113000465.

Inculpatul Vrabii Vergii fiind audiat în cadrul şedinţei de judecată vina nu a recunoscut.

Sentinţa în cauză a fost contestată cu apel de:

- procurorul în Procuratura Rîşcani, Olga Gaugaş, care a pledat pentru casarea parțială a sentinței emisă în privința lui Vrabii Vergil, în partea pedepsei aplicate, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, aplicându-i în baza art.190 alin.(5) Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții şi de a exercita activitatea în domeniul comerțului pe un termen de 5 ani.

În susținerea poziției a invocat, că la stabilirea termenului pedepsei sub formă de închisoare, instanța nu ținut cont de faptul, că în privința lui Vrabii Vergil nu este stabilită nici o circumstanță ce atenuează răspunderea penală, ultimul fiind învinuit de săvârșirea infracțiunii deosebit de grave, nu şi-a recunoscut vina, nu a reparat prejudiciul material cauzat părților vătămate Gheorghiţă Vasile şi Tonofa Mihail în rezultatul acțiunilor sale criminale, în cadrul ședințelor de judecată a

manifestat un comportament ofensator față de părțile vătămate, învinuindu-le neîntemeiat. A mai indicat, că nici starea gravă a sănătății părţii vătămate Tonofa Mihail nu l-a influențat pe inculpat să manifeste un comportament demn faţă de persoanele care deja mai mult de 10 ani sunt victime a acțiunilor de escrocherie.

Consideră, că pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen maxim prevăzut de sancțiunea art.190 alin.(5) Cod penal, în privinţa inculpatului Vrabii Vergil, în cazul din speţă, este unica pedeapsă penală care corespunde gradului prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de către inculpat şi va preveni săvârșirea infracțiunilor analogice atât din partea ultimului, cât şi din partea altor persoane.

- avocatul Gheorghiţa Igor în interesele părţilor vătămate Gheorghiţa Vasile, Tonofa Mihail şi SRL"AECOM", a solicitat casarea integrală a sentinței din 06.12.2019, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, fiindu-i aplicată lui Vrabii Vergil o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, iar în latura civilă dispunerea admiterii integrale a acțiunilor civile.

În susținerea poziției a indicat, că la stabilirea categoriei şi mărimii pedepsei inculpatului Vrabii Vergil, instanța de judecată trebuia să aprecieze gradul de influență al circumstanțelor atenuante şi agravante asupra pedepsei penale.

A mai notat, că inculpatul Vrăbii Vergii nu a recunoscut vina, nu se căiește sincer şi nu a manifestat regretul asupra celor întâmplate. Astfel consideră, că instanța de judecată trebuia să aprecieze gradul de influență al acestor circumstanțe asupra pedepsei penale, atât în baza criteriului cantitativ, cât şi a criteriului calitativ.

Consideră, că instanţa de judecată a aplicat o pedeapsă prea blândă în privința inculpatului Vrabii Vergil, ignorându-se scopul pedepsei penale, or prin nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, lipsa căinței şi regretul profund al acestuia în urma celor comise, se denotă faptul neconștientizării faptei comise şi lipsa dorinței de corectare.

Privitor la latura civilă indică, că instanța de fond urma a admite integral acțiunile civile în baza temeiurilor de fapt şi de drept indicate în conținutul acestora şi susținute în cadrul examinării cauzei.

-avocaţii, Violina Munteanu si Ion Prisacari în interesele inculpatului Vrabii Vergil *****, care au pledat pentru casarea sentinței judecătoriei Drochia sediul Rîşcani din 06.12.2019, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri

potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Vrabii Vergil să fie achitat din motivul lipsei componenței de infracțiune. Acțiunile civile să fie respinse.

În susținerea poziției au indicat, că la 08 iulie 2014, prin ordonanţa procurorului în procuratura Rîşcani, Olga Gaugaş, a fost dispusă neînceperea urmăririi penale în baza plângerii lui Tonofa Mihail din 25.06.2014, pe faptul împrumutului sumei de 1000 dolari SUA, de către Vrabii Vergil, deoarece, în acțiunile lui nu se întrunesc elementele constitutive ale infracţiunii, cauza fiind clasată.

Mai mult de atât, în cazul învinuiri, privind plângerea lui Tonofa Mihail pe suma de 1000 dolari, a fost înaintată cerere de chemare în judecată şi fiind emisă hotărâre de încasare a sumei, la data de 23.05.2011, care ulterior a fost casată şi cauza remisă la o nouă rejudecare prin decizia Curţii de Apel din 01.12.2011. Ulterior, la 21.03.2012, respectiva cerere de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol.

La 08 iulie 2014, prin ordonanţa procurorului în Procuratura Rîşcani, Olga Gaugaş, a fost dispusă neînceperea urmăririi penale în baza plângerii lui Tonofa Mihail din 25.06.2014 privind seminţele de porumb cu cantitatea de 1000 kg şi 390 kg, deoarece, în acţiunile lui Vrabii Vergil, nu se întrunesc elementele constitutive ale infracţiunii, cauza fiind clasată.

Au menţionat că, pe aceste seminţe de porumb au fost încheiate contracte de vânzare-cumpărare între două persoane juridice şi anume la 03.05.2004 SRL ”Aecom”, condus de Tonofa Mihail a încheiat cu SRL ”Alvilari”, condus de Vrabii Vergil contractul nr.002 privind vânzarea cumpărarea a 1000 kg de seminţe de porumb, cu preţul unui kg de 90 lei şi contractul nr. 04/15 din 28.12.2004 privind vânzarea - cumpărarea a 390 kg de seminţe de porumb, contractul fiind încheiat între aceleaşi persoane juridice, în acest sens fiind eliberate şi facturi fiscale.

Conclud, că acest raport juridic se constată a fi între două persoane juridice, iar la materialele cauzei penale, nu-i nici o ordonanţă potrivit căreia acestor două persoane juridice li se atribuie calitate procesuală. Mai mult de atât, pretențiile potrivit neexecutarea contractelor menţionate supra, pot fi invocate doar între părțile contractante şi anume SRL ”Aecom” şi SRL ”Alvilari”, or, semințele de porumb aparțin persoanei juridice şi nu lui Tonofa Mihail ca persoană fizică.

Indică, că potrivit ordonanței procurorului Igor Gherasim din 25.07.2014, a fost dispus refuzul în pornirea urmăririi penale în baza plângerii lui Gheorghiţă Vasile pe faptul împrumutului sumei de 23800 euro de către Vrabii Vergil,

deoarece, fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, iar prin hotărârea Judecătoriei Rîşcani din 06 septembrie 2011, s-a încasat de la Vrabii Vergil şi Vrabii Raisa în beneficiul lui Gheorghiţă Vasile suma de 18000 euro, cu titlu de împrumut acordat şi cheltuieli de judecată în mărime de 540 euro. Potrivit deciziei Curţii de Apel Bălţi din 02.02.2012, curtea a admis cererea de apel declarată de Vasile Gheorghiţă şi s-a respins apelul declarat de Vrabii Vergil şi Vrabii Raisa. S-a casat integral hotărârea din 06.09.2011 a judecătoriei Rîşcani, şi s-a emis o nouă hotărâre potrivit căreia s-a admis integral acțiunea lui Vasile Gheorghiţă. S-a încasat în beneficiul lui Vasile Gheorghiţă în mod solidar de la Vrabii Vergil şi Vrabii Raisa, datoria în sumă de 23800 euro.

Notează, că conform încheierii executorului judecătoresc din 26.06.2012, a fost intentată procedura executorie privind încasarea sumei de 23800 euro de la Vrabii Vergil şi Vrabii Raisa. Totodată, prin informația eliberată de executorul judecătoresc se confirmă faptul că, Vrabii Vergil execută documentul executoriu prin restituirea parțială a datoriei.

La caz, prin ordonanţa procurorului raionului Rîşcani, Sergiu Creţu din 17.09.2014 a fost anulată ordonanța procurorului Olga Gaugaş din 08.07.2014 emisă pe faptul semințelor de porumb. La fel şi prin ordonanţa din 01.10.2014 emisă de procurorul raionului Rîşcani Sergiu Creţu, s-a dispus anularea ordonanţei din 25.07.2014, emisă de procurorul Igor Gherasim, pe faptul împrumutului a sumei de 23800 euro. Procurorul raionului Rîşcani a anulat şi ordonanţa procurorului Olga Gaugaş din 08.07.2014 pe faptul împrumutului a sumei de 1000 dolari SUA, prin ordonanţa din 17.09.2014.

Consideră, că ordonanțele procurorului raionului Rîşcani, menţionate supra, sunt emise contrar prevederilor art.21 Constituţia Republicii Moldova.

Rezumă, că se constată lipsa faptelor infracționale imputate lui Vrabii Vergil, or, materialele cauzei penale atestă existența relațiilor civile între Vrabii Vergil şi Gheorghiţa Vasile, precum şi Tonofa Mihail. Raportul juridic civil, între inculpat şi părţile vătămate, se constată în baza hotărârilor judecătorești irevocabile privind încasarea sumelor împrumutate de Vrabii Vergil de la partea vătămată Gheorghiţa Vasile şi Tonofa Mihail, respectivele hotărâri fiind în proces de executare la executorul judecătoresc, în acest sens Vrabii Vergil a achitat parțial datoria încasată de instanța de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 septembrie 2022 apelurile procurorului în Procuratura Rîşcani, Olga Gaugaş, a avocatului

Gheorghiţa Igor în interesele părţilor vătămate Gheorghiţa Vasile, Tonofa Mihail şi SRL”AECOM”, a avocaţilor Violina Munteanu şi Ion Prisacari în interesele inculpatului Vrabii Vergil *****, declarate împotriva sentinţei Judecătoriei Drochia sediu Rîşcani din 06.12.2019 pe cazul penal în privinţa ultimului au fost admise din alte motive, sentinţa casată total, cu rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează.

În temeiul art.275 pct.5); 332 alin.(1) şi art.391 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, procesul penal în privinţa lui Vrabii Vergil *****, acuzat în comiterea infracţiunilor prevăzute de art.311 alin.(2) lit.b) Cod penal şi art.190 alin.(5) Cod penal, încetează din motivul intervenirii decesului inculpatului.

Acţiunea civilă înaintată de către Gheorghiţa Vasile, Tonofa Mihail, SRL ”Aecom”, a fost lăsată fără soluţionare, fapt ce nu-i împiedică de a o intenta în ordinea procedurii civile.

Corpurile delicte - contractul nr.002 din 03.05.2004 încheiat între SRL ”Aecom" şi JRL ”Alvilari”, delegaţia seria AN nr.059963 din 03.05.2004, factura fiscală seria CD r.0060297 din 03.05.2004, contractul nr.04/15 din 28.12.2004 încheiat între SRL ”Aecom” şi SRL ”Alvilari”, factura fiscală seria BN nr.0103186 din 28.12.2004, actul de certificare a decontărilor reciproce dintre SRL ”Aecom” şi SRL ”Alvilari” la situaţia din 01.01.2008, recunoscute şi anexate în calitate de corpuri delicte prin ordonanţa din 08.04.2016, de păstrat în continuare la materialele cauzei.

Corpurile delicte - copia recipisei scrisă şi semnată de Vrabii Vergil din 01.01.2009 şi copia recipisei scrisă şi semnată de Vrabii Vergil din 08.07.2010, recunoscute şi anexate în calitate de corpuri delicte la prezenta cauză penală prin ordonanța din 31.10.2014, de păstrat în continuare la materialele cauzei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2025 au fost declarate inadmisibile recursurile avocatului Sardari Marin împotriva deciziei Curții de Apel Bălţi din 12 septembrie 2022.

A fost admis recursul declarat de Raisa Vrabii cu casarea încheierii protocolare a Curţii de Apel Bălţi din 12 septembrie 2022 privind respingerea demersului privind recunoașterea Raisei Vrabii în calitate de succesor de drept al intereselor inculpatului decedat cu casarea deciziei Curţii de Apel Bălţi din 12 septembrie 2022 cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță.

Procurorul Valentina Gavdiuc în ședința instanței de apel a solicitat admiterea din alte motive a apelului declarat de către procuror și de către avocatul

Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail și SRL ”AECOM” cu casarea parțială a sentinței Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 06 decembrie 2019, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care procesul penal în privința lui Vrabii Vergil să fie încetat în legătură cu intervenirea decesului acestuia.

Cu referire la alegațiile avocatului Sardari Marin cu privire la existența la cauză a unor relații civile, a menționat că Vrabii Virgil nu s-a adresat la Inspectoratul de Poliție în 2009 când a fost întocmită recipisa precum că ar fi fost amenințat și impus să scrie o astfel de recipisă, însă tocmai în 2011 după ce partea vătămată Gheorghiță Vasile s-a adresat în instanța de judecată civilă cu acțiune civilă de încasare a datoriei de 23 800 Euro inculpatul s-a adresat către organele de drept. Ce ține de relații civile considerăm că nu împiedică pornirea urmăririi penale în cazul existenței în acțiunile inculpatului a unor elemente ale infracțiunii.

Partea vătămată Tonofa Mihail în ședința instanței de apel a susținut integral poziția expusă de procuror.

Avocatul Sardari Marin în interesul inculpatului decedat Vrabii Vergil în ședința instanței de apel a menționat că inițial era o recipisă civilă. Totodată a fost emisă o hotărâre în ordine civilă prin care s-a încasat de la Vrabii Vergil suma respectivă. Opinează că pe dosarul respectiv sunt un și de încălcări.

A solicitat achitarea inculpatului Vrabii Vergil din motiv că pe cauză persistă relații civile.

La fel a solicitat respingerea apelului procurorului ca nefondat.

A reiterat că pe toate capetele de acuzare sunt relații civile, în acest sens fiind anexate și un șir de acte. Condamnarea lui Vrabii Vergil prin sentința instanței de fond este absolut arbitrară, sentința este contradictorie cu actele juridice civile, este o sentință nemotivată.

De asemenea a solicitat respingerea și a apelului avocatului în interesul părților vătămate, iar apelurile apărării în interesele inculpatului Vrabii Vregil urmează a fi admise cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Vrabii Vergil să fie achitat pe toate capetele de acuzare pe motiv că nu se întrunesc elementele infracțiunii.

La etapa susținerilor verbale a reiterat că inițial procurorul a emis o ordonanță de refuz în începerea urmăririi penale pe motiv că sunt relații civile. Ulterior procurorul a început urmărirea penală. Prima instanță a emis o sentință de condamnare neglijând hotărârile civile irevocabile. Respectiv infracțiunea de

escrocherie nu poate fi fiindcă lipsesc două elemente ale componenței de infracțiuni din cele 4 de la art. 190 Cod penal. Lipsește latura obiectivă al acestei infracțiuni de escrocherie și de fapt acțiunile lui Vrabii Virgil a fost în calitate de debitor pe recipise civile, pe contracte civile care au fost examinate de către instanța de judecată. Latura subiectivă la fel lipsește în cazul dat fiindcă intenția lui Vrabii Virgil nu era de a comite un act de înșelăciune, dar el a avut un act de bună credință.

Succesorul inculpatului decedat Vrabii Raisa în ședința instanței de apel a susținut atât apelurile apărării prin care s-a solicitat emiterea unei hotărâri de achitare a inculpatului cât și poziția expusă de apărător în instanța de apel considerând că la caz au avut loc relații civile.

Ca urmare a expunerii părților pe marginea apelurilor declarate de procuror, de avocații Munteanu Violina în interesul inculpatului Vrabii Vergil și a avocatului Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail și SRL ”AECOM” în susținerea/respingerea argumentelor din apeluri procurorul s-a referit la baza probantă, care a fost inserată în procesul-verbal al ședinței de judecată asupra căror instanța se va expune ulterior la motivarea soluției adoptate.

Audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apeluri prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia sentinței atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelurile declarate de procuror, de avocații Munteanu Violina în interesul inculpatului Vrabii Vergil și a avocatului Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail și SRL ”AECOM” urmează a fi admise din alte motive decât cele invocate cu casarea parțială a sentinței, din raționamentele ce succed.

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât şi în drept, în privința persoanelor care l-au declarat. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În sensul emiterii soluției pe caz instanța de apel va reține prevederile art. 415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală conform căror, *instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă*.

Colegiul penal constată că judecând cauza penală, cu referire la calificarea acțiunilor inculpatului Vrabii Vergil, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanțele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea faptelor incriminate, constatând și reținând în acțiunile acestuia comiterea infracțiunilor prevăzute de art.311 alin. (2) lit.b) și art. 190 alin. (5) Cod penal (lege în vigoare la momentul comiterii infracțiunii).

Colegiul ajunge la concluzia menținerii în vigoare a sentinței adoptate de către prima instanță în latura calificării acțiunilor inculpatului Vrabii Vergil, or, aceasta a apreciat obiectiv aspectele de fapt ale cauzei prin prisma probelor acumulate şi cercetate în ședință.

Potrivit art.413 alin.(3) Cod de procedură penală, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi.

Instanța de apel operează și cu prevederile art.414 alin.(6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul verbal.

Respectiv, dat fiind faptul că în instanța de apel nu au fost cercetate probe noi, la emiterea soluției Colegiul penal se va baza pe probele administrate în cadrul procesului penal de către instanța de fond, care au fost cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel.

Potrivit art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet şi obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe şi verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Potrivit art.101, alin.(1,2) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele

conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Cu referire la solicitarea avocaților-apelanți Violina Munteanu și Ion Prisacari și a avocatului participant Marin Sardari privind emiterea unei soluții de achitare a inculpatului Vrabii Vergil Colegiul penal va prelua argumentele instanței de fond, astfel deși inculpatul Vrabii Vergil vina nu a recunoscut pe capetele de învinuire conform prevederilor art.311 alin.(2) lit.b) Cod penal şi art. 190 alin.(5) Cod penal, vina lui pe aceste capete de învinuire se dovedește prin cumulul probelor administrate în prezenta cauză, ce au servit obiect de cercetare judecătorească atât în instanța de fond cât și instanța de apel, probe care cu certitudine denotă vinovăția acestuia.

Ce ține de învinuirea inculpatului Vrabii Vergil conform art.311 alin.(2) lit.b) Cod penal cu indicii de calificare *denunţarea falsă, adică denunţarea cu bună ştiinţă falsă, în scopul de a-l învinui pe cineva de săvârşirea unei infracţiuni, făcută unui organ, care este în drept de a porni urmărirea penală, săvârşită din interes material*, pentru a surveni răspunderea penală pentru faptele respective urmează să fie întrunite patru condiții obligatorii şi anume: să fie prezentă latura obiectivă şi latura subiectivă a infracțiunii, să fie stabilit subiectul şi obiectul acestei infracțiuni.

La acest capitol, Colegiul reține că, obiectul juridic principal al denunţării false îl constituie relaţiile sociale cu privire la autenticitatea informaţiei referitoare la învinuirea unei persoane de săvîrşirea unei infracţiuni; obiectul juridic secundar îl formează relaţiile sociale cu privire la constea şi demnitatea persoanei.

Obiectul material al infracţiunii date îl reprezintă denunţul fals, latura obiectivă a infracţiunii prevăzute de art.311 Cod penal, constând în fapta prejudiciabilă care se exprimă în acţiunea de denunţare calomnioasă făcută unui organ sau unei persoane cu funcţie de răspundere, care sunt în drept de a porni urmărirea penală.

Prin *denunţare* se are în vedere acţiunea de înştiinţare făcută de orice persoană, pe calea depunerii unui denunţ, despre săvârşirea unei infracţiuni. Pentru aplicarea răspunderii conform art.311 Cod penal, este necesar ca denunţarea falsă să se refere la săvârşirea anume a unei infracţiuni.

Latura subiectivă a infracţiunii prevăzută de art.311 Cod penal se caracterizează prin intenţie directă. Este obligatoriu ca făptuitorul să manifeste bună-ştiinţă la săvârşirea infracţiunii de denunţare falsă. Aceasta înseamnă că el are

certitudinea că nu victima a comis infracţiunea, despre a cărei săvârşire denunţă făptuitorul.

Relevant este și faptul, că deși inculpatul Vrabii Vergil vina nu a recunoscut, totuși aceasta pe acest capăt de învinuire se dovedeşte prin cumulul probelor administrate, ce au servit obiect de cercetare judecătorească, atât în instanța de fond cât și în cea de apel ce denotă cu certitudine vinovăţia acestuia, or după cum rezultă din depozițiile consecvente ale **părţii vătămate, Gheorghiţă Vasile**, depuse în instanţa de fond a invocat, *că la 01.01.2009 el se afla la domiciliul său în satul Mihăileni, raionul Rîşcani, împreună cu soţia sa *****, finii de cununie ***** şi Silvia şi fiul său Ion. La data de 01.01.2009 nu a plecat din gospodăra sa, nu s-a întâlnit cu Vrabii Vergil şi soţia acestuia Vrabii Raisa la intersecţia drumurilor Rîşcani-Glodeni, însăşi ultimii au fost la ei acasă şi a luat un împrumut în sumă de 23800,00 euro, întocmind în acest sens o recipisă.*

De asemenea fapte date au fost confirmate și prin declarațiile martorilor audiaţi în cadrul ședinței de judecată *****, *****, *****, care au declarat că, *în prima jumătate a zilei de 01.01.2009 s-au aflau în gospodăria lui Gheorghiţă Vasile în satul *****, unde a venit cu automobilul de model "Mercedes" Vrabii Vergil cu soţia sa, au intrat în casă la Gheorghiţă Vasile şi au luat un împrumut de la ultimul în sumă de 23800,00 euro, Vrabii Vergil întocmind în acest sens o recipisă. După ce Vrabii Vergil şi soţia sa au luat banii, au plecat, iar ei au rămas să sărbătorească în continuare Anul nou.*

Colegiul penal va rămâne solidar cu instanța de fond în sensul în care aceasta a considerat că, versiunea lui Vrabii Vergil, susținută în cadrul cercetării judecătorești, că la data de 01.01.2009 întâmplător s-a întâlnit cu Gheorghiţă Vasile la intersecţia drumurilor Rîşcani-Glodeni şi Rîşcani-Costeşti, care sub amenințare l-a impus să scrie recipisa, precum că a împrumutat suma de 23800,00 euro, contravine cu declaraţiile părţii vătămate Gheorghiţă Vasile, și a martorilor *****, *****, *****, cât şi cu probele cauzei penale, copia recipisei din 01.01.2009 prin care Vrabii Vergil a împrumutat de la Gheorghiţa Vasile 23800 euro, iar în gaj i-a lăsat "proprietatea ce îi aparţine: casa de locuit cu toate bunurile şi lotul pe lângă ea şi microbuzul de model Mercedes Sprinter cu nr. ***** (f.d.146 vol.IV), copia procesului verbal din 26.11.2011 de sesizare despre săvârşirea infracţiunii prin care Vrabii Vergil a solicitat să fie tras la răspundere pe Gheorghiţa Vasile care la 01.01.2009 l-a ameninţat cu răfuiala fizică şi a fost impus să scrie o recipisă din care rezultă că a luat cu împrumut 23800,00 euro

(f.d.64 vol.I), ordonanţa procurorului în procuratura raionului Rîşcani Sergiu Railean din 28.08.2013 prin care s-a dispus neînceperea urmării penale pe procesul penal 20113000465, început în baza plângerii depuse de Vrabii Vergil din 26.12.2011 privind acţiunile pretins ilegale ale lui Gheorghiţa Vasile din motiv că fapta nu întruneşte elementele infracţiunii (f.d.63 vol.I).

Prin urmare, instanța de apel la fel ca și instanța de judecată apreciază critic declaraţiile lui Vrabii Vergil, ele fiind folosite ca un mod de apărare pentru a nu fi tras la răspundere penală, tot aici reținându-se că la Inspectoratul de poliţie Rîşcani în anul 2009 nu se atestă înregistrarea unei plângeri pe faptul, că Gheorghiţa Vasile la data de 01.01.2009 la intersecţia drumurilor Rîşcani- Glodeni şi Rîşcani-Costeşti l-a ameninţat cu răfuiala fizică şi impus să scrie o recipisă din care rezultă că a luat cu împrumut 23800,00 euro, cu asemenea plângere inculpatul Vrabii Vergil adresându-se la Inspectoratul de poliţie Rîşcani abia la 26 decembrie 2011 după ce partea vătămată Gheorghiţa Vasile s-a adresat în instanţă cu acţiune civilă privind încasarea de la Vrabii Vergil a datoriei în sumă de 23800,00 euro.

Contrar alegațiilor apărătorilor-apelanți de achitare a inculpatului Vrabii Vergil Colegiul penal reține ca fiind dovedită vina acestuia și pe capătul de învinuire conform prevederilor art. 190 alin.(5) Cod penal, astfel fiind analizate probele acumulate pe dosar, în coraport cu normele legale, instanţa de apel consideră că acţiunile inculpatului Vrabii Vergil, corect au fost încadrate în prevederile art.190 alin.(5) Cod penal, cu indicii de calificare *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, precum şi dacă încheierea actului juridic anulabil este determinată de comportamentul dolosiv şi viclean care a produs daune considerabile, acţiune prevăzută la alin.(1), săvârşită în proporţii deosebit de mari* (Lege în vigoare la momentul comiterii infracțiunii).

Astfel, fapta pe acest capăt de învinuire imputată inculpatului Vrabii Vergil, se dovedește prin **declaraţiile părţii vătămate Gheorghiţă Vasile**, care fiind audiat în instanța de judecată a indicat că *la 01.01.2009 în jurul orelor 10:00-11:00 aflându-se la el acasă în satul *****, cu soţia sa şi finii de cununie ***** şi *****, la el la domiciliu a venit Vrabii Vergil cu soţia sa Vrabii Raisa, cărora le-a dat un împrumut în mărime de 23800 euro, pe un termen de o lună, până la 01.02.2019. Nu a solicitat de la Vrabii Vergil nici o dobândă, pe motiv că ultimul i-a promis că îl va ajuta cu realizarea puieţilor de pomi pe teritoriul României şi o*

*să-i aducă un set de mobilă din lemn pentru bucătărie. Pentru primirea banilor în sumă de 23800 euro, Vrabii Vergil a scris o recipisă, acesta personal spunând şi scriind că lasă în gaj casa de locuit din satul *****, automobilul de model "Mercedes", cu care venise la el, după care au luat banii şi au plecat. Văzând că Vrabii Vergil nu-i restituie banii, în luna martie 2009 l-a telefonat, la ce inculpatul i-a spus să mai aştepte încă 2-3 săptămâni, perioadă după care din nou l-a telefonat însă telefonul lui Vrabii Vergil era deconectat. Deplasându-se acasă la Vrabii Vergil în satul Sturzeni raionul Rîşcani, gospodăria acestuia era încuiată. Vara anului 2009 iarăşi a mers acasă la Vrabii Vergil, care i-a comunicat că îi decedase tatăl şi nu are bani să-i restituie împrumutul. Ultima oară a fost la Vrabii Vergil acasă în luna decembrie 2010. La 02.03.2011 el s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind restituirea împrumutului în mărime de 23800 euro.*

De asemenea vina inculpatului Vrabii Vergil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal se dovedește și prin **declarațiile părții vătămate Tonofa Mihail**, care fiind audiat în instanța de judecată a menționat că *este fondatorul SRL "Aecom" cu sediul în satul Sevirova raionul Floreşti. Întreprinderea se ocupă cu agricultură şi comerț. La 03 mai 2004 a făcut cunoştință cu Vrabii Vergil, locuitorul satului *****. Ultimul a venit la filiala întreprinderii SRL "Aecom" în satul Zastînca raionul Soroca, pentru a procura semințe de porumb de forme parentale, însă la moment nu are bani pentru achitarea lor, spunând că le va achita la toamnă, când va strânge roada. Pe motiv că vânzările de porumb erau slabe, era surplus de semințe şi ei nu aveau cumpărători, el a fost de acord să-i dea lui Vrabii Vergil semințe de porumb şi ca acesta să le achite la toamnă. La 03.05.2004 a încheiat cu Vrabii Vergil contract de vânzare-cumpărare nr.002 pentru 1000 kg de semințe de porumb cu 90 lei un kg, în sumă de 90000 lei. În toamna anului 2004 el l-a telefonat pe Vrabii Vergil, de mai multe ori, întrebându-l când va achita datoria. Vrabii Vergil i-a promis că va achita datoria după anul nou. La 28 decembrie 2004 Vrabii Vergil din nou a venit la filiala SRL "Aecom" şi l-a rugat să-i vândă încă 390 kg de semințe de porumb, pe datorie, i-a promis că în primăvara anului 2005 se va achita cu el. La 28.12.2004 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.04/15 pentru 390 kg de seminţe de porumb la preţul de 90 leu un kg, în sumă totală de 35100 lei. În primăvara anului 2005 văzând că Vrabii Vergil nu achită datoria, i-a telefonat, la care ultimul i-a răspuns că să-l aştepte că îi va achita datoria peste 1-2 luni. La 08.04.2010 el a plecat acasă la Vrabii Vergil în satul *****, să ceară datoria. I-a*

arătat seminţe de floarea soarelui pe care vrea să le vândă în România. L-a rugat să-i dea lui aceste seminţe în contul datoriei, însă Vrabii Vergil a refuzat. Tot atunci l-a rugat să-i împrumute 1000 dolari SUA pentru a transporta marfa în România. I-a promis că va realiza seminţele în România şi îi va restitui toate datoriile. El l-a crezut şi i-a împrumutat lui Vrabii Vergil suma de 1000 dolari SUA, ultimul i-a scris o recipisă în acest sens. Au trecut mai multe luni, însă Vrabii Vergil nu i-a restituit datoriile. L-a telefonat pe Vrabii Vergil de nenumărate ori, însă ultimul a invocat că nu are bani şi se va achita în viitorul apropiat.

Pe lângă declarațiile expuse se reține că vina inculpatului Vrabii Vergil se dovedeşte şi prin materialele cauzei penale cercetate atât în instanța de fond cât și instanța de apel și anume: copia recipisei din 01.01.2009, prin care Vrabii Vergil a împrumutat de la Gheorghiţa Vasile suma de 23800 euro, iar în gaj i-a lăsat ”proprietatea ce-i aparţine, casa de locuit cu toate bunurile şi lotul pe lângă ea, automobilul de model ”Mercedes Sprinter cu numărul de înmatriculare ***** (f.d.146 vol.IV); copia deciziei Curţii de Apel Bălţi din 02.02.2012 prin care s-a încasat de la Vrabii Vergil şi Vrabii Raisa în beneficiul lui Gheorghiţa Vasile datoria în sumă de 23800 euro (f.d.147-148 vol.IV); contractul de vânzare-cumpărare nr.002 din 03.05.2004 încheiat între SRL ”Aecom” şi SRL ”Alvilari”, prin care Vrabii Vergil a procurat 1000 kg de seminţe de porumb în sumă de 7614 dolari SUA, în contract diind stabilit termenul achitării până la 01.12.2004 (f.d.223-225 vol.IV); contractul de vânzare-cumpărare nr.04/15 din 28.12.2004 încheiat între SRL ”Aecom” şi SRL „Alvilari”, prin care Vrabii Vergil a cumpărat 390 kg de porumb în sumă de 35100 lei, în contract fiind stabilit termenul achitării până la 12.01.2005 (f.d.226-227 vol.IV), actul de verificare a decontărilor dintre SRL ”Aecom” şi SRL ”Alvilari” la situaţia din 01.01.2008 (f.d.228 vol.IV), copia recipisei din 08.07.2010 scrisă şi semnată de către Vrabii Vergil prin care se atestă că a luat un împrumut de la Tonofa Mihail în sumă de 1000 dolari SUA, termenul restituirii fiind data de 10.09.2010 (f.d.12 vol.IV).

Colegiul penal concluzionează din cele descrise și reținute supra că prin prisma tuturor probelor prezentate de acuzatorul de stat și examinate în ședința de judecată, se stabilește cu certitudine că starea de fapt probantă în faza de urmărire penală prin incriminarea faptelor imputate inculpatului Vrabii Vergil, s-a confirmat în totalitate, toate probele prezentate de către acuzatorul de stat fiind analizate şi examinate minuțios de către instanța de judecată, cu respectarea principiului apărării şi contradictorialității.

Deși inculpatul Vrabii Vergil nu recunoștea vina de comiterea faptelor imputate pledând nevinovat, poziție preluată de apărătorii apelanți și participant, susținută și de succesorul legal al inculpatului decedat, Vrabii Raisa în instanța de apel, Colegiul penal apreciază poziția respectivă ca fiind o metodă de apărare, de eschivare la acel moment de la răspunderea penală și un drept de a nu se autoincrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și4 art. 6 CEDO, or, persoana care pe tot parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații şi nu pot fi calificate ca circumstanțe agravante la stabilirea pedepsei penale, deoarece este un drept al său, iar nevinovăția lui trebuie dovedită de către acuzatorul de stat prin probe.

În pofida celor invocate în dezbateri pe marginea apelului declarat de către apărare, precum că fapta inculpatului Vrabii Vergil nu este dovedită prin probe, și că acesta nu ar fi comis infracțiunile imputate în temeiul art. 311 alin. (2) lit.b) și 190 alin. (5) Cod penal (lege în vigoare la momentul comiterii infracțiunii), Colegiul penal atestă în sentință motivarea plauzibilă a concluziilor privitor la constatarea faptelor de a cărei comitere este acuzat inculpatul conform componențelor infracțiunilor imputate, iar solicitarea apărării contravine bazei probante și circumstanțelor de fapt constatate la caz nu poate echivala cu o achitare după cum s-a solicitat prin apel.

Instanța de apel reține soluția instanței de fond de calificare a acțiunilor inculpatului Vrabii Vergil în baza art. art. 311 alin. (2) lit.b) și 190 alin. (5) Cod penal ca fiind justă, or se constată cu certitudine faptul, că la caz au fost utilizați termeni evaluativi, efectuându-se evaluarea contextului faptei, stabilirea gradului real de pericol social, determinarea intenției autorului, precum și consecințele survenite în rezultatul comportamentului infracțional al inculpatului.

Astfel, Colegiul penal apreciază critic dezacordul apărării și a succesorului în drepturi Vrabii Raisa cu calificarea acțiunilor inculpatului decedat Vrabii Vergil în temeiul art. 311 alin. (2) lit.b) și 190 alin. (5) Cod penal, or, faptul dat contravine bazei probante a cauzei penale, iar contrar celor invocate de apărare în ședința instanței de apel, instanța de fond just, corect și relevant a stabilit circumstanțele de fapt întru constatarea vinovăției inculpatului Vrabii Vergil.

Colegiul, analizând declarațiile martorilor, a părților vătămate audiate în instanța de judecată consideră că acestea sunt veridice, relatează adevărul, sunt consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului, care coroborează cu probele

materiale scrise cercetate în ședința de judecată, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind calificarea acțiunilor inculpatului conform art. 311 alin. (2) lit.b) și art.190 alin. (5) Cod penal (lege în vigoare la momentul comiterii infracțiunii).

Colegiul penal relevă că probele administrate la materialele cauzei coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, or careva divergențe între declarațiile martorilor și a părților vătămate și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

Instanța de apel notează că prin justificarea elementelor de fapt expuse, au fost probate toate aspectele importante pentru stabilirea faptei și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, iar mijloacele de probă cercetate au un conținut probant suficient la caz, pe măsură să înlăture toate dubiile privind vinovăția inculpatului.

Colegiul penal relevă că prin prisma apelurilor declarate la caz de procuror, apărători în interesul inculpatului Vrabii Vergil și a avocatului Gheorghiță Igor în interesul părților vătămate Colegiul penal va interveni totuși în sentința pronunțată admițându-le din alte motive decât cele invocate, astfel conducându-se de prevederile legii și ținând cont de faptul intervenirii decesului inculpatului, Colegiul penal rejudecând cauza potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, va dispune casarea sentinței în cauză şi pronunțarea în această parte a unei soluții noi.

Potrivit certificatului de deces DC-IV 1971819, Vrabii Vergil a decedat la 02.09.2022.

Colegiul atestă că, conform Titlului II, Partea specială din Codul de procedură penală, judecarea apelului reprezintă o etapă a judecăţii şi, deoarece pe parcursul judecării cauzei a intervenit decesul făptuitorului, în baza art.391 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, se impune încetarea procesului penal în temeiul prevăzut în art.275 pct.(5) Cod procedură penală. Prin urmare, intervenirea decesului inculpatului

la etapa judecării apelului, care este parte a procedurii de judecată, reprezintă, potrivit ordinii impuse de legiuitor, un temei legal de încetare a procesului penal în şedinţa de judecată. Deci, în cazul în care, a intervenit decesul făptuitorului, procesul penal pornit şi aflat în derulare la faza judecăţii, încetează în mod necondiţionat, dispărând necesitatea continuării procesului penal, inclusiv şi judecării apelului, indiferent de soluţia care se prefigurează. Deoarece tragerea la răspundere penală este personală, în cauza dată, în legătură cu decesul lui Vrabii Vergil, a dispărut subiectul infracţiunii, astfel, nu mai pot fi derulate acte specifice

tragerii la răspundere penală a persoanei fizice, în sensul art.21 alin.(1) şi (2) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal atestă că, la examinarea apelului, în cazul stabilirii temeiului prevăzut de art.391 Cod procedură penală - intervenirea decesului inculpatului, Colegiul penal va casa sentința, va înceta procesul penal în privința inculpatului, cu constatarea comiterii de către inculpatul Vrabii Vergil a faptelor infracționale prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 311 alin. (2) lit.b) Cod penal.

La fel instanța de apel va casa sentința instanței de fond și în latura civilă în acest sens reținând că pe cauza penală vizată a fost înaintată acțiune civilă de către părțile vătămate Gheorghiţa Vasile, Tonofa Mihail şi partea civilă SRL ”Aecom”

Verificând legalitatea şi temeinicia acțiunii civile înaintate în procesul penal de către părțile vătămate Gheorghiţa Vasile şi Tonofa Mihail, partea civilă SRL ”Aecom” cu privire la încasarea din contul inculpatului Vrabii Vergil a prejudiciului material, dobânzii de întârziere, cheltuielilor pentru asistență juridică, instanța de apel consideră necesar de a reține următoarele prevederi și anume:

Potrivit art. 219 alin. (2) Cod de procedură penală, (2) Persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală pot intenta o acţiune civilă privitor la despăgubire prin: 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputaţiei profesionale.

În conformitate cu prevederile art.220 alin.(1) Cod de procedură penală, acţiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile codului de procedură penală. Normele de procedură civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal şi dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii.

Astfel, între acțiunile ilicite a lui Vrabii Vergil şi prejudiciul cauzat lui Gheorghiţa Vasile, Tonofa Mihail şi SRL ”Aecom” există un raport de cauzalitate, circumstanță ce denotă temeinicia cerinței de încasare a prejudiciului material.

Potrivit art.1998 din Codul civil (în vigoare după republicarea din 01.03.2019), cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial.

Cu referire la solicitarea părții vătămate Gheorghița Vasile de încasare de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului material.

Colegiul penal va reține și prevederile art. 387 Cod procedură penală care se referă șa soluționarea acţiunii civile: (1) O dată cu sentinţa de condamnare, instanţa de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile şi mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acţiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

(3) În cazuri excepţionale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părţii civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanţa poate să admită, în principiu, acţiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă.

Cu referire la solicitarea părții vătămate Gheorghița Vasile de încasare a prejudiciului material cauzat de inculpatul Vrabii Vergi prin infracțiunea comisă, Colegiul penal o va respinge or prin decizia Colegiului Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2012 a fost admisă integral acțiunea lui Vasile Gheorghița și s-a încasat în beneficiul acestuia în mod solidar de la Vergil și Raisa Vrabii datoria în sumă de 23800 Euro (f.d. 21-23, vol. III).

Ce ține de solicitările părții vătămate Gheorghița Vasile (cheltuielile judiciare), Tonofa Mihail și părții civile SRL ”AECOM” privind încasarea de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului material și a cheltuielilor judiciare, Colegiul penal le va admite în principiu asupra acestora urmând a se expune instanța de judecată în ordine civilă or, la caz deși s-a constatat decesul inculpatului, circumstanță care determină încetarea procesului penal în privința acestuia, totodată, încetarea procesului penal ca urmare a decesului inculpatului nu exclude dreptul părții civile la repararea prejudiciului cauzat prin fapta prejudiciabilă şi nici posibilitatea examinării acțiunii civile în condițiile legii.

Din materialele cauzei rezultă existența în principiu a prejudiciului material şi a cheltuielilor judiciare suportate de partea civilă, acestea fiind confirmate prin înscrisurile anexate la dosar, astfel instanţa constată existenţa raportului de cauzalitate dintre fapta imputată inculpatului şi prejudiciul invocat de partea vătămată/civilă.

Totodată, instanţa reţine că la momentul examinării cauzei nu este stabilită masa succesorală rămasă după decesul inculpatului Vrabii Vergil, nu sunt prezentate date certe privind acceptarea succesiunii şi nici nu sunt identificați succesorii care au dobândit patrimoniul succesoral şi limitele răspunderii patrimoniale ale acestora, or, potrivit regulilor dreptului succesoral, succesorii răspund pentru obligaţiile patrimoniale ale defunctului numai în limitele valorii bunurilor succesorale acceptate.

În aceste condiţii, stabilirea exactă a cuantumului despăgubirilor ce urmează a fi recuperate de la succesorii defunctului, precum şi determinarea persoanelor obligate efectiv la executarea obligaţiei civile, necesită administrarea unor probe suplimentare privind componenţa masei succesorale, cercul moştenitorilor şi întinderea acceptării succesiunii, aspecte care excedează limitele examinării prezentei cauze penale şi ar conduce la tergiversarea soluţionării acesteia.

Prin urmare, instanţa consideră incidente prevederile art. 387 alin. (3) Cod procedură penală, potrivit cărora, în cazurile în care pentru stabilirea exactă a cuantumului despăgubirilor ar fi necesară amânarea judecării cauzei, acţiunea civilă poate fi admisă în principiu, urmând ca asupra întinderii despăgubirilor şi asupra persoanelor obligate la repararea prejudiciului să se pronunțe instanța civilă.

Având în vedere cele expuse, instanța apreciază necesar a admite în principiu acțiunea civilă privind repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor judiciare, urmând ca problema cuantumului concret al despăgubirilor, a masei succesorale și a persoanelor care vor răspunde patrimonial în calitate de succesori ai defunctului să fie soluționată în procedură civilă.

De asemenea Colegiul penal va respinge și solicitarea părților vătămate privind încasarea de la inculpatul Vrabii Vergil a dobânzilor de întârziere aferente sumelor pretinse.

Sub acest aspect, instanța apreciază că pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere nu poate fi admisă în cadrul prezentului proces penal, or potrivit prevederilor art. 219 alin. (3) Cod procedură penală, *prejudiciul material se consideră legat de săvârşirea acţiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părţii vătămate şi îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părţii vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor*, iar potrivit naturii sale juridice, dobânda de întârziere constituie o sancțiune civilă accesorie pentru neexecutarea ori executarea tardivă a unei obligații bănești, având caracterul unor consecințe civile distincte de prejudiciul cauzat direct prin infracțiune. Or, obiectul acțiunii civile în procesul penal îl constituie repararea prejudiciului material și/sau moral cauzat nemijlocit prin fapta infracțională.

Instanța reține că examinarea dobânzii de întârziere presupune stabilirea momentului nașterii obligației bănești, a perioadei de întârziere, a cuantumului exact al obligației exigibile, precum și efectuarea unor calcule succesive în funcție de durata neexecutării obligației. Aceste aspecte țin de executarea obligației civile

și de efectele civile ale neexecutării acesteia, excedând cadrul examinării laturii civile în procesul penal.

Totodată, în prezenta cauză procesul penal încetează ca urmare a decesului inculpatului, iar instanța admite în principiu acțiunea civilă, urmând ca întinderea concretă a despăgubirilor şi persoanele obligate la repararea prejudiciului să fie stabilite în procedură civilă, după identificarea masei succesorale şi a succesorilor care au acceptat succesiunea. În lipsa stabilirii persoanelor obligate patrimonial şi a întinderii exacte a obligației, nu poate fi determinată nici existența unei întârzieri imputabile şi nici perioada pentru care ar putea curge eventuale dobânzi.

Prin urmare, Colegiul consideră că pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere urmează a fi respinsă.

Va respinge instanța de apel și pretențiile părților vătămate Gheorghița Vasile și Tonofa Mihail cu privire la încasarea de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului moral, în motivarea poziției date Colegiul reținând că în cazul aducerii atingerii drepturilor personale nepatrimoniale prin comiterea infracțiunii (de ex. afectarea integrității corporale, reputației persoanei fizice sau a vieții private) existența prejudiciului moral se prezumă, chestiunea dată axându-se pe întinderea acestui prejudiciu, lucrurile stând altfel în cazul infracțiunilor care nu aduc atingere directă acestor drepturi. Nu este exclus ca o infracțiune împotriva proprietății să determine indirect afectarea unor drepturi personal nepatrimoniale, însă acest fapt trebuie dovedit de partea civilă care pretinde prejudiciul moral, în cazul din speță părțile vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail rezumându-se doar la aspectul solicitării prejudiciului moral fără a fi dovedită afectarea lor în acest sens, cu alte cuvinte îi revenea acestora să arate că ca urmare a infracțiunii de escrocherie din partea inculpatului Vrabii Vergil i-au fost afectate drepturile personale nepatrimoniale, acest fapt neputând fi prezumat la categoriile respective de infracțiuni, în caz contrar acțiunea privind acordarea prejudiciului pentru dauna morală cauzată la caz prin escrocherie nu poate fi admis.

În continuarea celor descrise supra Colegiul se va referi și la prevederile art. 2036 alin. (1) Cod civil unde legiuitorul expres a prevăzut că acest drept există în toate cazurile când este adusă atingere drepturilor personal nepatrimoniale.

Instanța mai reține și practica judiciară relevantă astfel în cauza 1ra-451/2025, Curtea Supremă de Justiție a menționat în contextul pretenției de despăgubiri morale pentru furt că art. 219 alin. (2) pct.4 Cod de procedură penală oferă dreptul victimei unei infracțiuni la repararea ”prejudiciului moral” sau a

daunei aduse reputației profesionale. Celelalte prevederi relevante ale Codului de procedură penală conțin prevederi similare. Din interpretarea sistemică a Codului de procedură penală coroborat cu Codul civil rezultă că Codul de procedură penală nu prevede că victima unei infracțiuni are dreptul în toate cazurile la despăgubiri pentru suferințe cauzate prin infracțiune.

În consecința celor reținute și descrise supra, Colegiul penal va respinge solicitarea părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mihail de încasare de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului moral cauzat prin infracțiunea de escrocherie comisă față de victimă, or la caz nu s-a dovedit faptul afectării drepturilor personale nepatrimoniale a acestuia.

Ținând cont de cele expuse supra, Colegiul penal va dispune admiterea din alte motive a apelurilor adjunctului procurorului-șef al Procuraturii raionului Rîșcani, Olga Gaugaș, al avocatului Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mhail și SRL ”AECOM” și al avocaților Violina Munteanu și Ion Prisacari în interesul inculpatului Vrabii Vergil declarate împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 06 decembrie 2019, sentință care se casează parţial cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță din considerentele expuse supra.

În conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod procedură penală, Colegiul penal,-

DECIDE:

Admite din alte motive apelurile adjunctului procurorului-șef al Procuraturii raionului Rîșcani, Olga Gaugaș, al avocatului Gheorghița Igor în interesul părților vătămate Gheorghița Vasile, Tonofa Mhail și SRL ”AECOM” și al avocaților Violina Munteanu și Ion Prisacari în interesul inculpatului Vrabii Vergil declarate împotriva sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 06 decembrie 2019, sentință care se casează parţial cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se constată comiterea de către inculpatul Vrabii Vergil a faptelor infracționale prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 311 alin. (2) lit.b) Cod penal.

Se încetează procesul penal în privința lui Vrabii Vergil în baza art. art. 190 alin. (5) și art. 311 alin. (2) lit.b) Cod penal, în temeiul art. 391 alin. (1) pct.2) Cod de procedură penală pe motivul intervenirii decesului inculpatului.

Acţiunea civilă înantată de către partea vătămată Gheorghiţa Vasile în latura solicitării încasării de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului material, a prejudiciului moral și a dobânzii de întârziere se respinge.

Acţiunea civilă înantată de către partea vătămată Gheorghiţa Vasile în latura solicitării încasării de la inculpatul Vrabii Vergil a cheltuielilor judiciare pentru asistență juridică se admite în principiul, urmând a se expune instanța în ordine civilă.

Acţiunea civilă înaintată de către partea vătămată Tonofa Mihail în latura solicitării încasării de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului moral și a dobânzii de întârziere se respinge.

Acţiunea civilă înaintată de către partea vătămată Tonofa Mihail în latura solicitării prejudiciului material și al cheltuielilor judiciare pentru asistență juridică se admite în principiul, urmând a se expune instanța în ordine civilă.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SRL ”AECOM” în latura solicitării încasării de la inculpatul Vrabii Vergil a prejudiciului material se admite în principiu urmând a se expune instanța în ordine civilă.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SRL ”AECOM” în latura solicitării încasării de la inculpatul Vrabii Vergil a dobânzii de întârziere se respinge.

În rest, în latura soluționării chestiunii corpurilor delicte se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la data de 28 mai 2026.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Talpa

Judecătorii: Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache